

SOK-yhtymä

Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2015

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristön kehitys

Suomen talouden kehitys jatkui edelleen heikkona vuonna 2015. Talouskasvu jäi lähelle nolaa ja kilpailijamaita alhaisemmaksi. Selvää käännettä parempaan ei tapahtunut. Maamme talous on ollut ja on vielä pitkään vaikeuksissa suuressa rakenteellisessa murroksessa.

Suomen vienti väheni edelleen ja se on supistunut viime vuosien aikana enemmän kuin minkään muun kehittyneen talouden maan vienti. Työpaikat erityisesti teollisuudessa ovat vähentyneet nopeasti ja pitkäaikais- sekä rakennetyöttömien määrä kasvaa. Työllisyysasteemme on selvästi muita Pohjoismaita alempi. Yksityinen kulutus on pysynyt laimeana olemattomasta inflaatiosta huolimatta.

Yleisen talouskehityksen heikkous näkyi kaupan alalla. Vähittäiskaupan ja sen suurimman toimialan päivittäistavarakaupan liikevaihdot laskivat edelliseen vuoteen verraten. Päivittäistavarakaupassa liikevaihdon väheneminen johtui pääosin hintojen alenemisesta. Merkittävämpään myynnin kasvuun päästiin vain urheiluvälineiden ja kodin tekniikan osalta.

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden tukipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Baltian alueella ja Pietarissa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys

1.1.–31.12.2015

SOK-yhtymän jatkuvien toimintojen liikevaihto 1.1.–31.12.2015 oli 7 038,4 miljoonaa euroa, jossa oli vähennystä 3,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. SOK-yhtymän liikevoitto oli 11,1 miljoonaa euroa (43,1 milj. €). Tuloksen heikkeneminen aiheutui lähinnä vertailuvuonna toteutuneen S-Pankin ja Lähi-Tapiola Pankin kombinaatiofuusion tulosvaikutuksesta, joka oli

+32 miljoonaa euroa, ja se on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Sekä liikevaihdossa että liikevoitossa näkyvät lisäksi SOK-yhtymän tehostamisohjelman vaikutukset. SOK-yhtymä on osallistunut koko S-ryhmässä toteutettuun säästöohjelmaan karsimalla kuluja. SOK-yhtymä on osaltaan rahoittanut tilikaudella lanseerattua halpuuttamista pienentämällä alueosuuskaupoilta ve- loitettavia palveluveoituksia. Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 6,9 prosenttia eli 488,5 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän jatkuvat toiminnot	2015	2014	2013
Liikevaihto, milj. €	7 038	7 286	7 317
Liikevoitto, milj. €	11,1	43,1	-7,9
Liikevoitto %:ia liikevaihdosta	0,2	0,6	-0,1
SOK-yhtymä			
Oman pääoman tuotto-%	0,1	5,5	0,8
Omavaraisuusaste, %	37,0	38,3	36,3

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisesti kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta.

	Liikevaihto	± %	Liiketulos	Muutos
	M€	ed. v.	M€	M€
Marketkauppa	447,5	-16,8	-27,3	-3,4
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	258,6	4,0	+18,9	+8,4
Hankinta- ja palvelutoiminta	6 412,0	-2,8	+1,6	+0,3
Kiinteistöliiketoiminta	68,8	-0,6	+13,9	-0,1
Pankkitoiminnan tulos			+5,6	-0,2
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-152,3	-4,0	2,9	+2,9
SOK-yhtymä yhteensä	7 034,6	-3,4	+15,6	+8,0

Rahoitus

SOK-yhtymän rahoitustilanne on ollut erinomainen koko vuoden. SOK-yhtymän korolliset nettovelat olivat joulukuun lopussa -79,3 miljoonaa euroa (-68,4 milj. €) ja velkaantumistaso (gearing) -12,9 prosenttia (-11,2 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 37,0 prosenttia (38,3 %).

SOK-yhtymällä oli joulukuun lopussa likvidejä varoja 249,9 miljoonaa euroa (178,8 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 120,0 miljoonan euron (180,0 milj.€) määräinen pitkäaikainen sitova luottolimiitti.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat vuonna 2015 olivat 48,2 miljoonaa euroa (68,6 milj. €). Kotimaassa investoitiin tietojärjestelmiin, matkailu- ja ravitsemiskauppaan sekä kiinteistöihin. Lähialueilla Baltiassa ja Pietarissa investoitiin marketkauppaan, matkailu- ja ravitsemiskauppaan sekä kauppakeskusiinteistön hankintaan Liettuassa.

Pysyvien vastaavien realisoinnit olivat vastaavasti 24,6 miljoonaa euroa (13,9 milj. €). Realisoinnit koostuivat pääosin tietojärjestelmämyynneistä konsernin ulkopuoliselle rahoitusyhtiölle sekä kiinteistöosakkeiden myynneistä.

Henkilöstö

Tilikauden aikana SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 7 778 (2014: 8 232, 2013: 9 099).

SOK-yhtymän henkilömäärä oli vuoden 2015 lopussa 7 183, josta SOK:n henkilöstöä oli 1 298 (18 %) ja tytäryhtiöiden 5 885 henkilöä (82 %). Henkilömäärä väheni edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 1 685 henkilöllä (19 %). Henkilöstöstä työskenteli ulkomailla yhteensä 3 385 henkilöä (47 %).

Vuoden aikana henkilöstön määrän vähenemiseen vaikuttivat henkilöstövähennykset SOK:lla ja tytäryhtiöissä sekä henkilöstömuutokset lähialueilla ja logistiikassa.

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

Marketkauppa sisältää Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä harjoitettavan liiketoiminnan. Virossa on viisi Prisma-yksikköä Tallinnassa sekä kaksi yksikköä Tartossa ja yksi Narvassa. Tallinnan sataman alkoholimyymälä suljettiin helmikuussa. Latvian Riiaassa on toiminnassa viisi Prismaa. Liettuan Vilnassa sijaitsee kaksi Prismaa, samoin Kaunasissa. Pietarissa on toiminnassa 17 Prismaa. Kaksi tappiollista myymälää suljettiin toukokuussa ja elokuussa.

Marketkaupan liikevaihto oli 447,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edelliseen vuoteen 16,8 prosenttia, joka johtui suurimmalta osin Venäjän liikevaihdon laskusta. Tähän pääsyyinä oli heikentynyt ruplan valuuttakurssi. Marketkaupan operatiivinen liikevaihto oli hieman edellisvuotta heikompi.

Marketkaupan investoinnit olivat 2,0 miljoonaa euroa, joista valtaosa oli kaluston korvausinvestointeja. Näistä Baltiaan investoitiin 1,7 miljoonaa euroa ja Pietariin noin 0,3 miljoonaa euroa.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppa vuonna 2015 harjoittivat Suomessa toimiva Sokotel Oy, Virossa toimiva AS Sokotel sekä Venäjällä toimiva OOO Sokotel.

Yleisen taloudellisen epävarmuuden johdosta sekä majoi-

tus- että ravintolamarkkinoiden kysyntätilanne jatkui edelleen haasteellisena. Sokotel Oy:n liikevaihto vuonna 2015 oli 217,7 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 6,0 prosenttia. Osasta kasvua vastasi vuoden 2014 lopulla toimintansa aloittanut Solo Sokos Hotel Torni Tampere, jonka liikevaihto ylitti odotukset. Lokakuussa luovuttiin Break Sokos Hotel Caribbean liiketoiminnasta. Sokotel Oy:n operatiivinen liikevaihto nousi selvästi vuodesta 2014 onnistuneen tuottavuusohjelman toimeenpanon ansiosta.

Tallinnassa matkailu- ja ravitsemiskaupaa kahdella yksiköllä harjoittavan AS Sokotelin liikevaihto oli 17,9 miljoonaa euroa kasvaen 2,0 prosenttia edellisvuodesta. AS Sokotelin operatiivinen liikevaihto oli edellisvuotta heikompi johtuen jatkuneista panostuksista yksiköiden kehittämiseen.

Pietarissa SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppa harjoittaa OOO Sokotel. Pietarissa on kolme Sokos Hotellia. Yhtiön liikevaihto oli 23,0 miljoonaa euroa, jossa oli laskua 10,4 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto kasvoi 18,6 prosenttia. Liikevaihto parani erityisesti paikallisen kysynnän kasvun seurauksena. OOO Sokotelin operatiivinen liikevaihto oli edellistä vuotta parempi huolimatta kulutason noususta ruplan kurssin heikennyttä.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan investoinnit olivat vuonna 2015 yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Näistä Suomeen tehtiin 2,1 miljoonaa euroa, Venäjälle 0,2 miljoonaa euroa ja Viroon 1,7 miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat pääosin hotelliyksiköiden uudistusinvestoinneista.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 6 412,0 miljoonaa euroa, jossa oli laskua edellisvuodesta 2,8 prosenttia. Hankinta- ja palvelutoiminnan operatiivinen liikevaihto oli uuden toimintamallin mukaisesti edellisvuotta parempi ollen 1,6 miljoonaa euroa.

Hankinta- ja palvelutoiminnan investoinnit olivat vuonna 2015 yhteensä 15,8 miljoonaa euroa. Investoinnit olivat pääosin tietojärjestelmähankintoja.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto 68,8 miljoonaa euroa sekä operatiivinen liikevaihto pysyivät edellisvuoden tasolla. Kiinteistöliiketoiminnan investoinnit vuonna 2015 olivat yhteensä 25,8 miljoonaa euroa. Investoinneista 20,6 miljoonaa euroa kohdistui

S-ryhmän Logistiikkakeskukset Oy:öön, joka rakentaa Sipooseen uutta päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrittäjäistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oy.

S-Pankki-konsernin vuoden keskeisimmät tapahtumat linjittyivät aiemmin toteutuneisiin LähiTapiola Pankki -fuusion sekä FIMin osake-enemmistön ostamiseen ja näiden myötä syntyneeseen tarpeeseen integroida käytössä olevat järjestelmät ja toimintaprosessit.

Osana integraatiota FIM Pankki Oy luopui helmikuussa luotolaitoksen toimiluvastaan ja jatkoi toimintaansa FIM Sijoituspalvelut Oy -nimisenä sijoituspalveluyhtiönä.

Kesäkuussa otettiin käyttöön FIMin uudistettu verkkopalvelu, jonka myötä FIMin asiakkaat saivat käyttöönsä S-Pankin pankkipalvelut. Lokakuun lopussa entisen LähiTapiola Pankin asiakkaiden palvelut yhdistettiin S-Pankin järjestelmiin.

S-Pankin tavoitteena on Suomen parhaan digitaalisen pankki-palvelukokemuksen rakentaminen. Vuoden 2015 aikana S-Pankin strategiaa täsmennettiin digitaalisuuden osalta. Henkilöstön mittavan koulutusohjelman ohella S-Pankin organisaatorakenne uudistettiin tukemaan digitaalista kehitystyötä ja -liiketoimintaa marras-joulukuussa käydyssä yhteistoimintamenettelyssä.

Vuoden 2015 lopussa S-Pankilla oli yli 2,8 miljoonaa asiakasta, joilla oli käytössään 1,8 miljoonaa S-Pankin kansainvälistä maksukorttia. Sähköisten palveluiden käytön mahdollistavat pankkitunnukset oli 1,6 miljoonalla asiakkaalla.

S-Pankin talletuskanta oli vuoden päättyessä 4 112,0 miljoonaa euroa (4 057,2 milj.€) ja antolainauskanta 2 831,1 miljoonaa euroa (2 571,1 milj.€).

S-Pankki-konsernin liike-tulos oli 16,6 miljoonaa euroa (14,6 milj. €), josta SOK-yhtymän omistusosuutta (37,5 %) vastaava oikaistu tulos oli 5,6 miljoonaa euroa.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade Oy:n liikevaihto oli noin 4 300 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edellisvuodesta johtuen öljyn maailmanmarkkinahinnan laskusta. Sen sijaan konsernin harjoittaman liiketoiminnan koko kasvoi Norjan liiketoiminnan mukaantulon myötä. North European Oil Trade Oy:n tilikauden voitto pysyi viime vuoden tasolla ollen 0,4 miljoonaa euroa. SOK:n omistusosuus yhtiöstä on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määrärahasuunnitelman johdosta yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita olennaisia SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat Pietarin ja Baltian Prismoihin sijoittava kiinteistörahastoyhtiö Russian and Baltics Retail Properties Ky, pakasteiden hankinta- ja logistiikkapalveluja tuottava SOK:n tytäryhtiön Inex Partners Oy:n osakkuusyhtiö Finn Frost Oy, Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteistyö Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 8,0 miljoonaa euroa (7,7 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

Tilikauden muutokset

Myynnit ja toiminnan lopettamiset

Sokotel Oy myi Sokos Hotel Caribbean liiketoiminnan lokakuussa Holiday Club Resorts Oy:lle.

SOK-yhtymän sisäiset yritysjärjestelyt

OOO Real Estate 1 ja OOO Real Estate 2 fuusioitiin huhtikuussa OOO Otel Plusiin.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

SOK:n johto ja tilintarkastajat

SOK:n hallituksen puheenjohtajana vuonna 2015 on toiminut SOK:n pääjohtaja Taavi Heikkilä. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat vuonna 2015 toimineet toimitusjohtaja Heikki Hämäläinen, toimitusjohtaja Esko Jääskeläinen, toimitusjohtaja Tapio Kankaanpää, toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko, toimitusjohtaja Matti Niemi ja toimitusjohtaja Jouko Vehmas. Hallituksen varapuheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Matti Niemi.

Tilintarkastajana on tilikaudella 2015 toiminut KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Raija-Leena Hankonen.

SOK:n hallituneuvosto on nimittänyt SOK:n hallitukseen 1.1.2016 alkavaksi vuoden toimikaudeksi toimitusjohtaja Matti Niemen (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja Heikki Hämäläisen, toimitusjohtaja Tapio Kankaanpään, toimitusjohtaja Hannu Krookin, toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakon ja toimitusjohtaja Jouko Vehmoksen. Hallituksen puheenjohtajana toimii SOK:n pääjohtaja Taavi Heikkilä.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään ovat vuoden 2015 aikana kuuluneet S-ryhmän liiketoimintojen ketjunohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan sijainen Arttu Laine, taloudesta ja hallinnosta vastaava johtaja, CFO Jari Annala, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Leena Olkkonen, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jorma Vehviläinen sekä asiakkuudesta, viestinnästä ja digitaalisista palveluista vastaava johtaja Veli-Pekka Ääri. Konsernijohtoryhmän sihteerinä on toiminut lakiasiaintoiminnan johtaja Seppo Kuitunen. Konsernijohtoryhmästä jäi vuoden lopussa pois Leena Olkkonen. Vuoden 2016 alusta lukien johtoryhmässä henkilöstötoiminnoista vastaa johtaja Susa Nikula.

Riskit ja epävarmuustekijät

SOK-yhtymässä on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka perustuu S-ryhmän yhteisiin riskienhallintaperiaatteisiin. SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikassa kuvataan konser-

nin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. SOK-yhtymässä riskienhallintatyö on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti huomioiden strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

SOK-yhtymän lähiajan riskit liittyvät liiketoimintojen kilpailukykyisyyden ja tuloksellisuuden varmistamiseen Suomessa, Venäjällä ja Baltian maissa nykyisessä epävarmassa taloustilanteessa. SOK:n on tuettava kehittämishankkeillaan koko S-ryhmää päivittäistavarakaupan kannattavuuden ylläpitämisessä, käyttötavarakaupan tuloksellisuuden parantamisessa sekä kannattavuuden edellyttämien liiketoimintavolyymien varmistamisessa. Lisäksi SOK kiinnittää edelleen huomiota sääntelyn muutoksiin liittyvien riskien seurantaan ja hallintaan. Sääntelyn muutosten osalta lähiaikoina keskeisimpiä ovat kaupan aukiolojen vapautuminen sekä EU:n uuden tietosuojasetuksen julkistaminen. Uuden päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen käynnistämiseen liittyy merkittäviä operatiivisia riskitekijöitä, joita pyritään minimoimaan laaja-alaisesti toteutetulla riskienhallinnalla. SOK:n oman liiketoiminnan osalta keskeiset epävarmuustekijät liittyvät Latvian, Liettuan ja Pietarin Prismojen liiketoiminnan kannattavuuden varmistamiseen.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät ympäristöriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. Merkittävimmät ympäristönäkökohdat ja niihin liittyvät toimenpiteet kuvataan S-ryhmän vuosikatsauksessa, joka julkaistaan osoitteessa vuosikatsaus.s-ryhma.fi keväällä 2016.

Alkaneen vuoden näkymät

Yleisen taloudellisen tilanteen kehitys kotimaassa ja lähialueilla on merkittävä tekijä SOK-yhtymän liiketoimintojen menestymiselle. Kuluttajien ostovoiman heikko kehitys kotimaassa ja Venäjän talouden vaisut odotukset asettavat omat haasteensa kuluneen vuoden tapaan myös vuodelle 2016.

Liiketoiminnoissa, sekä matkailu- ja ravitsemiskaupassa että marketkaupassa jo toteutettujen ja edelleen jatkettavien tehostamistoimenpiteiden myötä SOK-yhtymän liiketoimintojen tulosten uskotaan haastavasta markkinatilanteesta huolimatta parantuvan kuluneen vuoden tasosta. Kotimaan matkailu- ja ravitsemiskaupan tulosta tulee vuonna 2016 rasittamaan kulunutta vuotta suuremmat investoinnit.

Hankinta- ja palvelutoiminnan merkittävimmät riskit lähivuosina liittyvät uuteen päivittäistavaroiden logistiikkakeskukseen Sipoossa. Toiminnan sujuva käynnistyminen Sipoossa ja vanhan logistiikkakeskuksen hallittu alasajo Espoossa vaiheittain vuosien 2016–2018 aikana ovat merkittävässä asemassa hankinta- ja palvelutoiminnalle.

Marketkaupassa verkostoa ja toimintaa on saatu edelleen kehitettyä ja tehostettua. Venäjän epävakaa taloudellinen tilanne vaikutti kuitenkin voimakkaasti vuonna 2015 ja se heikentää yhä odotuksia kuluvana vuonna. Venäjän talouden heikoista näkymistä huolimatta marketkaupan tuloksen odotetaan kokonaisuudessaan tehostamistoimenpiteiden seurauksena yhä parantuvan kuluneeseen vuoteen verrattuna.

Kokonaisuutena lähialueiden operatiivisen liiketuloksen ennakoidaan pysyvän tappiollisena Venäjän taloustilanteesta johtuen, mutta kehittyvän positiivisesti vuoteen 2015 verrattuna. Kaikki liiketoiminta-alueet huomioiden SOK-yhtymän operatiivisen liiketuloksen arvioidaan olevan vuonna 2016 positiivinen vuoden 2015 tavoin ja paranevan hieman suhteessa kuluneeseen vuoteen.

Hallituksen ehdotus SOK:n jakokelpoisen ylijäämän käyttämisestä

SOK:n jakokelpoinen ylijäämä on 566 796 759,91 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 41 231 467,87 euroa. Hallitus esittää, että osuuspääoman korkoa maksetaan 5 627 135,14 euroa, lisäosuuspääoman korkoa maksetaan 188 864,70 euroa, hallintoneuvoston käyttörahastoon siirretään 50 000,00 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämätilille jätetään 35 365 468,03 euroa.

SOK:n taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. SOK:n maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan SOK:n maksukykyä.

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2016

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA

Hallitus

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Jatkuvat toiminnot:		
Liikevaihto	7 038,4	7 285,5
Liiketoiminnan muut tuotot	2,0	34,8
Materiaalit ja palvelut	-6 336,9	-6 564,6
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-258,8	-283,9
Poistot ja arvonalentumiset	-62,8	-68,3
Liiketoiminnan muut kulut	-378,5	-367,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	7,7	7,5
Liikevoitto (-tappio)	11,1	43,1
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-2,1	-3,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	0,3	0,2
Tulos ennen veroja	9,4	39,7
Tuloverot (+/-)	-8,8	-7,0
Jatkuvien toimintojen tilikauden tulos	0,6	32,6
Lopetetut toiminnot		0,4
Tilikauden tulos	0,6	33,1
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	3,3	33,6
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	-2,6	-0,5
	0,6	33,1
Konsernin laaja tuloslaskelma		
Milj. €	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Tilikauden tulos	0,6	33,1
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	-2,9	-12,5
Kurs sierot nettoinvestoinneiksi luokitelluista lainoista ulkomaisiin yksiköihin	0,5	-3,1
Rahavirran suojaukset	-1,0	-2,1
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	-5,4	-10,1
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi		
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-0,4	-0,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-9,2	-28,0
Tilikauden laaja tulos	-8,6	5,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-6,0	5,6
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	-2,6	-0,5
	-8,6	5,1

Konsernitase, IFRS

Milj. €	31.12.2015	31.12.2014
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	318,0	266,2
Sijoituskiinteistöt	34,8	38,7
Aineettomat hyödykkeet	57,9	64,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	161,8	162,2
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	78,2	82,3
Laskennalliset verosaamiset	29,1	32,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä	679,8	645,9
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	163,2	174,8
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	544,9	565,9
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	32,2	18,8
Rahavarat	249,9	177,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	990,3	936,6
Myyttävänä olevien omaisuuserien varat		4,0
Varat yhteensä	1 670,1	1 586,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	169,4
Sidotut rahastot	19,6	25,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4,0	
Kertyneet voittovarot	415,1	409,4
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	610,7	604,5
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	5,8	2,0
Oma pääoma yhteensä	616,5	606,5
Pitkäaikaiset velat		
Lisäosuuspääoma	12,8	12,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	131,3	87,8
Pitkäaikaiset korottomat velat	28,4	30,7
Varaukset	11,2	14,4
Laskennalliset verovelat	12,2	15,7
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	195,8	161,4
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	26,6	16,7
Lyhytaikaiset korottomat velat	113,7	113,5
Ostovelat	705,2	683,6
Varaukset	7,6	3,5
Tilikauden verovelka	4,6	0,1
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	857,7	817,4
Myyttävänä olevien omaisuuserien velat		1,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 670,1	1 586,5

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Liitetieto/Viite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKETOIMINTA			
Jatkuvien ja lopetettujen toimintojen liiketulos		11,1	45,4
Oikaisut liiketulokseen	(A)	26,2	35,2
Käyttöpääoman muutos	(B)	54,8	65,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		92,1	145,8
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,1	0,4
muut rahoituskulut		-17,5	-49,6
muut rahoitustuotot		29,7	14,8
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,1	0,1
Maksetut välittömät verot		-3,2	0,2
Liiketoiminnan rahavirta		101,4	111,6
INVESTOINNIT			
Hankitut tytäryhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla			-12,0
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla			4,0
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-34,5	-33,2
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-13,7	-23,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		25,1	9,9
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		-8,8	14,2
Saadut osingot investoinneista		0,7	6,0
Investointien rahavirta		-31,1	-34,4
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1,5	14,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-0,2	
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-0,5	-28,2
Maksetut korot		-3,8	-2,1
Saadut korot		1,6	1,2
Osuuspääoman lisäys		2,6	6,0
Muu oman pääoman vähennys		-0,2	-0,2
Rahoituksen rahavirta		1,1	-50,7
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		71,4	26,5
Rahavarat tilikauden alussa		178,8	157,7
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,8	-5,3
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		71,4	26,5
Rahavarat tilikauden lopussa		249,4	178,8
Oikaisut liikevoittoon	(A)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-0,2	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset		62,8	68,3
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-36,4	-32,0
		26,2	35,2
Käyttöpääoman muutos	(B)		
Liikesaamisten muutos		20,5	34,3
Vaihto-omaisuuden muutos		11,6	7,1
Korottomien velkojen muutos		22,7	23,8
		54,8	65,2

Lyhytaikaisten lainojen laina-aika on lyhyempi kuin 3 kuukautta.

Rahavirtalaskelma sisältää sekä jatkuvien, että lopetettujen toimintojen rahavirrat.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
Milj. €	Osuuspääoma	Käynnin arvon rahasto	Vararahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hallinto-neuvoston käyttörahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma										
1.1.2014	163,4	16,9	18,5		0,1	-2,6	397,6	593,8	0,8	594,6
Kauden laaja tulos		-9,7				-18,1	33,6	5,8	-0,5	5,3
Osuuspääoman lisäys	6,0							6,0		6,0
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta								0,0	1,7	1,7
Muut muutokset					0,0		-1,1	-1,2		-1,2
31.12.2014	169,4	7,2	18,5		0,0	-20,6	430,0	604,5	2,0	606,5
Kauden laaja tulos		-6,1				-2,8	3,3	-6,8	-2,6	-8,2
Osuuspääoman lisäys	2,6							2,6		2,6
Määräysvallattomien omistajien osuuden muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa							5,6	6,8	6,5	12,1
Muut muutokset				4,0	0,0		-0,4	3,6		3,6
31.12.2015	172,0	1,1	18,5	4,0	0,0	-23,4	438,5	610,7	5,8	616,5

Tuloslaskelman ja taseen laatimisperiaatteet

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä, ja lisäksi tilikaudella 2015 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Näillä standardi- ja tulkintamuutosten käyttöönotoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Kaikki tilinpäätöstaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Tämä tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Segmentti-informaatio 31.12.2015

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta. Kiinteistöliiketoiminnan käyttöpääoma sisältyy Hankinta- ja palvelutoiminnan segmentin käyttöpääomaan.

Milj. €	Markkekauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Hankinta- ja palvelu-toiminta	Kiinteistöliiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	447,5	258,6	6 412,0	68,8		-152,3	7 034,6
Liiketulos	-27,3	18,9	1,6	13,9	5,6	2,9	15,6
Investoinnit	2,0	4,0	36,4	5,2		0,5	48,1
Realisoinnit	0,6	0,0	22,8	1,7		0,1	25,3
Käyttöpääoma	-3,1	2,2	-33,1	0,0		-2,5	-36,5
Liikevaihdon täsmäytys							
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto				7 034,6			
Konsernieliminoinnit				3,8			
Jatkuvien toimintojen liikevaihto IFRS				7 038,4			
Tuloksen täsmäytys							
Raportoitavien segmenttien liiketulos				15,6			
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:							
Rahoitustuotot ja -kulut				1,3			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				12,5			
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut				-3,1			
Varauksien lisäykset				-3,2			
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot				-0,8			
Arvon alentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-4,4			
Muut oikaisut				-8,5			
Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja IFRS				9,4			
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot							
Kotimaa				6 547,7			
Ulkomaat				490,7			
Liikevaihto yhteensä				7 038,4			
Markkekauppa	447,5						
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	262,4						
Hankinta- ja palvelutoiminta			6 259,6				
Kiinteistötoiminta				69,0			
Liikevaihto yhteensä	447,5	262,4	6 259,6	69,0			7 038,4
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet							
Kotimaa				347,5			
Ulkomaat				63,3			
Aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet yhteensä				410,8			

Segmentti-informaatio 31.12.2014

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta. Kiinteistöliiketoiminnan käyttöpääoma sisältyy Hankinta- ja palvelutoiminnan segmentin käyttöpääomaan.

Milj. €	Markkekauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistöliiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	537,7	248,7	6 585,0	69,4		-158,7	7 282,1
Liiketulos	-24,0	10,5	1,6	14,0	5,9	-0,1	7,6
Investoinnit	13,3	6,2	28,2	20,9		0,1	68,6
Realisoinnit	0,1	0,0	7,5	6,2		0,1	13,9
Käyttöpääoma	1,2	5,3	36,3			-1,2	41,6
Liikevaihdon täsmäytys							
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto				7 282,1			
Lopetettujen toimintojen liikevaihto				-0,4			
Konsernieliminoinnit				3,8			
Jatkuvien toimintojen liikevaihto IFRS				7 285,5			
Tuloksen täsmäytys							
Raportoitavien segmenttien liiketulos				7,6			
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:							
Rahoitustuotot ja -kulut				0,0			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				1,2			
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut				32,6			
Varauksien lisäykset				2,2			
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot				0,7			
Lopetettujen toimintojen kauden tulos ennen veroja				-2,6			
Arvon alentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-6,2			
Muut oikaisut				4,3			
Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja IFRS				39,7			
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot							
Kotimaa				6 701,6			
Ulkomaat				583,9			
Liikevaihto yhteensä				7 285,5			
Marketkauppa	537,7						
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	252,5						
Hankinta- ja palvelutoiminta			6 426,0				
Kiinteistötoiminta			69,4				
Liikevaihto yhteensä	7 285,5						
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet							
Kotimaa				291,3			
Ulkomaat				77,5			
Aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet yhteensä				368,8			

Myytävänä olevat omaisuuserät

Esitetyistä luvuista on eliminoitu konsernin sisäiset tapahtumat lukuun ottamatta lopetettujen toimintojen rahavirtoja, joihin ne sisältyvät.

Lopetetut toiminnot:

SOK-yhtymällä ei ole lopetettuja toimintoja. Vertailuvuonna 2014 lopetettuna toimintona esitettiin SOK-yhtymän auto- ja autotarvikekauppa.

Milj. €	2015	2014
Liikevaihto		0,4
Liiketoiminnan muut tuotot		0,3
Materiaalit ja palvelut		-0,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut		-0,4
Poistot ja arvonalentumiset		0,0
Liiketoiminnan muut kulut		2,3
Liikevoitto		2,2
Rahoitustuotot ja -kulut		0,4
Tulos ennen veroja		2,6
Tuloverot		-2,2
Kauden tulos		0,4
Emoyhtiön omistajille		0,4
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus		0,0
Lopetettujen toimintojen kauden tulos		0,4

Lopetettujen toimintojen rahavirrat olivat seuraavat:

Rahavirta

Liiketoiminnan rahavirta	1,0
Investointien rahavirta	0,1
Rahoituksen rahavirta	-1,0
Rahavirrat yhteensä	0,0

Myynnin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan	2015	2014
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet		0,0
Pitkäaikaiset rahoitusvarat		0,0
Laskennalliset verosaamiset		0,8
Vaihto-omaisuus		0,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset		1,5
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		0,0
Rahavarat		1,7
Pitkäaikaiset korolliset velat		0,0
Pitkäaikaiset korottomat velat		0,0
Varaukset		-1,1
Laskennalliset verovelat		0,0
Lyhytaikaiset korolliset velat		0,0
Lyhytaikaiset korottomat velat		-0,2
Varat ja velat yhteensä		2,8
Rahana saatu vastike		0,0
Luovutetun yhtiön rahavarat		0,0
Rahavirtavaikutus		0,0

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Aineelliset hyödykkeet	Sijoitus- kiinteistöt	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2015	509,2	89,2	183,4
Muuntoerot	-8,6		-0,2
Lisäykset	98,0	0,1	13,7
Vähennykset	-13,9	-2,0	-15,7
Siirrot erien välillä	-3,4	3,3	0,1
Hankintameno 31.12.2015	581,3	90,7	181,4
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2015	-243,0	-50,5	-119,4
Muuntoerot	2,9		0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	14,3	-1,0	15,7
Tilikauden poistot	-37,3	-4,2	-19,8
Arvon alentumiset	-0,1	-0,1	0,0
Kertyneet poistot 31.12.2015	-263,3	-55,8	-123,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	266,2	38,7	64,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	318,0	34,8	57,9
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2014	538,9	86,7	179,0
Muuntoerot	-53,9		3,9
Lisäykset	41,6	0,0	31,6
Vähennykset	-16,8		-29,2
Siirrot erien välillä	-0,7	2,5	-1,9
Hankintameno 31.12.2014	509,2	89,2	183,5
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2014	-235,0	-45,7	-115,7
Muuntoerot	15,1		-1,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	14,1	-1,0	21,7
Tilikauden poistot	-37,0	-3,8	-18,2
Arvon alentumiset	-0,2	0,0	-6,1
Kertyneet poistot 31.12.2014	-243,0	-50,5	-119,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	303,9	40,9	63,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	266,2	38,7	64,0

Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa:

Milj. €	2015	2014
Myynnit	20,2	17,5
Ostot	338,5	340,2
Rahoitustuotot ja -kulut	0,8	0,4
Myyntisaatavat ja muut saamiset	1,1	1,9
Lainasaamiset	37,5	57,5
Lainat	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	10,7	30,1

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. €	31.12.2015	31.12.2014	Muutos
Muut annetut vakuudet			
Pantit	0,1	0,1	0,0
Takaukset	4,0	4,6	-0,6
Yhteensä	4,1	4,7	-0,6
Muiden velasta annetut vakuudet			
Takaukset yhteisyritysten velasta	69,4	109,3	-39,8
Takaukset osuuskauppojen velasta	7,4	7,4	0,0
Yhteensä	76,8	116,6	-39,8
Muut muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset yhteisyritysten vastuista	21,0	26,2	-5,2
Takaukset omistusyhteisyritysten vastuista		1,4	-1,4
Takaukset osuuskauppojen vastuista	0,1	0,1	0,0
Yhteensä	21,1	27,7	-6,6
Muut vastuut			
Rembursivastuut	0,5		
Takaisinostovastuut ¹⁾	33,9	36,2	-2,3
Merkintäsitoumukset ²⁾	10,4	10,4	0,0
Muut vastuut	9,8		-9,8
Yhteensä	54,1	46,6	7,5

Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	31.12.2015	31.12.2014	Muutos
Yhden vuoden kuluessa	131,1	142,9	-11,8
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	439,0	520,8	-81,8
Yli viiden vuoden kuluttua	372,0	486,1	-114,4
Yhteensä	942,1	1 149,8	-207,7

¹⁾ Takaisinostovastuut koostuvat ostositoumuksesta ostaa Pietarin ja Baltian Prismoihin sijoittavan kiinteistorahaston kohteet rahaston jäljellä olevan vieraan pääoman määrästä. SOK:n omistusosuus kiinteistörahastoyhtiöstä on 20 prosenttia.

²⁾ Merkintäsitoumus koostuu sitoumuksesta sijoittaa pääomapanoksia Pietarin ja Baltian Prismoihin sijoittavaan kiinteistörahastoon.

Annetut takaukset koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n puolesta annetuista 39,9 miljoonan euron (65,4 milj. euroa 31.12.2014) velan ja muiden vastuiden takauksista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetuista 50,0 miljoonan euron (50,0 milj. euroa 31.12.2014) velan takauksesta.

Lisäksi SOK on antanut tukikirjeet SOK-Takaus Oy:n myöntämille takauksille. Tukikirjeiden määrä 31.12.2015 oli 71,9 miljoonaa euroa (78,0 milj. euroa 31.12.2014).

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 6,5 miljoonaa euroa (6,8 milj. euroa 31.12.2014).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukaiset sitoumukset vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa.

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaan vastuu yhtiön muuttuvista kustannuksista määräytyy osakkaan käyttämän energian mukaan. Vastuu yhtiön kiinteistä kustannuksista sisältäen myös mm. lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot, puolestaan jakautuu osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa. Yhtiön A-sarjan osakkeet liittyvät markkinasähkön hankintaan, B- ja B1-sarjan osakkeet tuulivoimalla tuotetun sähköenergian hankintaan ja C-sarjan osakkeet ydinvoimalla tuotetun sähköenergian hankintaan, johon S-ryhmä on sittemmin päättänyt olla osallistumatta.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi osakassopimuksessa sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuotantoyhtiöihin omanpääomaneutoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. Jo tehtyihin sijoituksiin liittyvää vastuuta omanpääomaneutoisesta rahoituksesta ei ole enää jäljellä (0,9 milj. euroa 31.12.2014). Vieraanpääomaneutoista rahoitusta yhtiön osakkailta ei arvioida tarvittavan.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomaneutoista rahoitusta. SOK:n tilinpäätöshetkeen mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomaneutoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: S-ryhmän logistiikkakeskukset Oy:lle osakaslainaa 60,0 miljoonaa euroa (60,0 milj. euroa 31.12.2014), North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. euroa 31.12.2014) ja North European Bio Tech Oy:lle pääomalainaa 3,5 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa 31.12.2014).

Tunnusluvut

SOK-yhtymän jatkuvat toiminnot:	31.12.2015	31.12.2014
Liikevaihto, milj. €	7 038,4	7 285,5
Liiketulos, milj. €	11,1	43,1
% liikevaihdosta	0,2	0,6
Tulos ennen veroja, milj. €	9,4	39,7
% liikevaihdosta	0,1	0,5
SOK-yhtymä:		
Omavaraisuusaste, %	37,0	38,3
Gearing, %	-12,9	-11,2

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{oma pääoma yhteensä}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100 \%$$

$$\text{Gearing, \%} = \frac{\text{korolliset velat - rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}} \times 100 \%$$

$$\text{Vakavaraisuussuhde, \%} = \frac{\text{omat varat yhteensä}}{\text{omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 8 \%$$